
Vergaderjaar 2025-2026

---

36 863

Wijziging van de Kieswet in verband met het stellen van nadere regels voor bijstand in het stembokje

Nr. 20

AMENDEMENT VAN HET LID CLEMMINCK

Ontvangen 1 juli 2026

De ondergetekende stelt het volgende amendement voor:

In artikel I, onderdeel B, wordt aan het voorgestelde artikel J 28a een lid toegevoegd, luidende:

4. De bijstand wordt in het stembokje uitsluitend verleend in het Nederlands. In de provincie Fryslân kan de bijstand ook worden verleend in het Fries, en in de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba ook in het Engels of het Papiamentu.

Toelichting

Dit amendement regelt dat de bijstand die een lid van het stembureau in het stembokje verleent, uitsluitend plaatsvindt in het Nederlands, in de provincie Fryslân in het Nederlands of het Fries, en in de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba in het Nederlands, het Engels of het Papiamentu.

Het wetsvoorstel maakt het voor een ruimere groep kiezers mogelijk om bijstand te krijgen in het stembokje. Daarmee wordt de rol van het stembureaulid in het stembokje uitgebreid. Indiener acht het van belang dat deze publieke taak wordt uitgevoerd in de in dit amendement aangewezen voertalen: het Nederlands, in Fryslân het Fries en in de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba het Nederlands, het Engels en het Papiaments.

Daarmee wordt voorkomen dat uit de voorgestelde uitbreiding van bijstand in het stembokje een praktijk ontstaat waarin gemeenten of stembureauleden aanvullende voertalen moeten organiseren of toestaan. Een dergelijke praktijk kan leiden tot ongelijke uitvoering tussen gemeenten, onduidelijkheid voor stembureauleden en verminderde controleerbaarheid van de bijstand in het stembokje. Juist omdat het stemgeheim en de stemvrijheid bij bijstand onder druk kunnen komen te staan, moet de communicatie door het stembureaulid zo eenduidig en controleerbaar mogelijk blijven.

Voor de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba sluit dit amendement aan bij de daar erkende officiële talen: het Nederlands, het Engels en het Papiamentu. Daarmee blijft het mogelijk om bijstand in het stembokje op de BES-eilanden in die officiële talen te verlenen.

Dit amendement heeft uitsluitend betrekking op de taal die het stembureaulid gebruikt tijdens de daadwerkelijke bijstand in het stembokje. Het regelt niet de algemene voorlichting buiten het stembokje of de beschikbaarheid van schriftelijke voorlichtingsmaterialen. In het stembokje mag het stembureaulid de bijstand dus alleen verlenen in de in het amendement aangewezen talen.

Clemminck